

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

6. září 1522

AKTIVITA: SŠ

NÁZEV: Den, kdy byla dokončena první plavba kolem světa

ANOTACE:

Žáci jsou prostřednictvím aktivity seznámeni se zámořskými objevy, kolonialismem a s životem původního obyvatelstva. Díky aktivitě si posílí schopnost práce ve skupině.

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI A OBSAHOVÉ VZDĚLÁVACÍ OKRUHY:

GV: zeměpis, ZSV, dějepis, fyzika

OV: zeměpis, výchova k občanství, dějepis, fyzika

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA:

GV a OV: výchova v evropských a globálních souvislostech, osobnostní výchova, environmentální výchova, multikulturní výchova, výchova demokratického občana

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

k učení, komunikativní, občanské a pracovní, sociální a personální, k řešení problémů

CÍLE:

Žáci:

- popíší průběh první plavby kolem světa,
- zdokonalí schopnost práce ve skupině, rozdělení rolí,
- popíší význam střetávání různých kultur,
- popíší souvislosti mezi historickými jevy, událostmi.

DĚLKA:

45 minut

POMŮCKY:

- dataprojektor
- kniha **Slavné dny 50+2 příběhy, které psaly historii**
- pracovní list – mapa (bod č. 1)
- atlas světa
- pracovní list – tabulka (bod č. 3)

POSTUP:

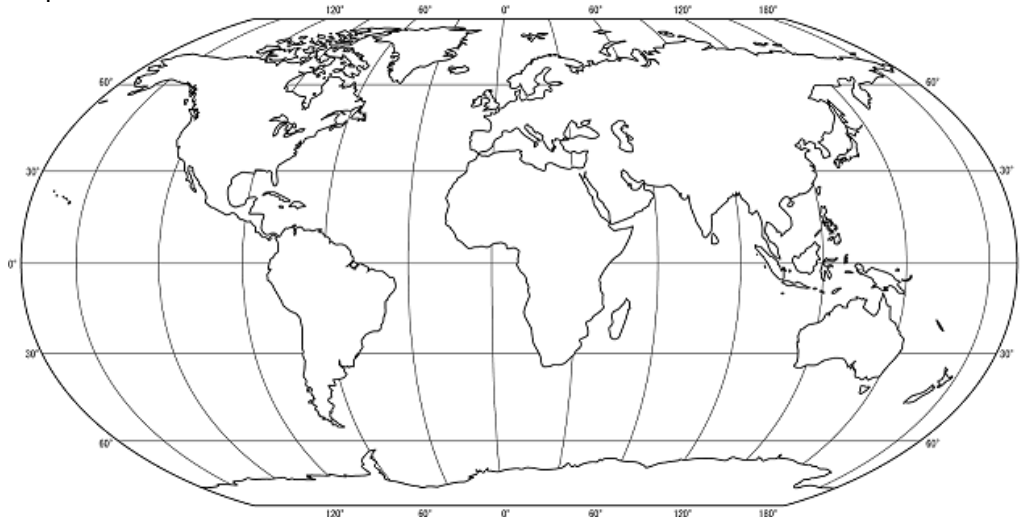
1. Žáci budou pracovat ve dvojicích. Učitel jim rozdá mapu světa, kde se žáci pokusí zakreslit dle videa <https://www.stream.cz/slavedny/833727-den-kdy-byla-dokoncena-prvni-plavba-kolem-sveta-6-zari> či textu z publikace „Slavné dny 50+2 historických

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

událostí“ první plavbu kolem světa, která je přičítána portugalskému mořeplavci ve španělských službách jménem Fernando de Magalhaes.

Mapa světa:

V dobrém rozlišení: http://mapasveta.info/svet/images/svet_slepa_mapa2.gif

Do mapy zakreslete trasu s vyznačeným směrem plavby. Zaznačte následující místa či pojmy: Místo vyplutí a konce plavby (město a království). Filipíny. Ostrov koření. Mariánské ostrovy. Oceány, kterými plula výprava. Ostrov, kde Magalhaes zemřel. Místo, které Bartolomeo Dias pojmenoval Mys Bouří.

Doplňte následující údaje k první plavbě kolem světa:

Počátek plavby: a) datum a místo: _____
b) kapitán: _____
c) počet lodí: _____
d) počet členů posádky: _____

Konec plavby: a) datum a místo: _____
b) kapitán: _____
c) počet lodí: _____
d) počet členů posádky: _____

Na vypracování budou mít žáci deset minut, poté si vezmou atlas světa a pokusí se v dalších pěti minutách pracovní list s mapou doplnit. Po této aktivitě si společně s vyučujícím mapu zkontrolují.

2. Následuje skupinová práce v týmech o velikosti 4 – 5 členů. Žáci se zamyslí nad následujícími otázkami.

- Co bylo příčinou objevných plaveb?
- Které země pořádaly objevné výpravy?
- Jaké důsledky mělo objevení Ameriky pro původní obyvatelstvo?

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

- d) Jaké změny vyvolaly objevné plavby v Evropě?
- e) Z jakých důvodů se muži účastnili zámořských objevů?
- f) Jaký důsledek měla první plavba kolem světa na vnímání Země?
- g) Jaký mýtus se obeplutím Země bořil? Proč končí středověk, a mluvíme o počátku novověku?

Poté proběhne reflexe formou řízené diskuse. Každá skupina by měla prostřednictvím svého mluvčího zodpovědět jednu z otázek, třída odpověď doplňuje.

3. Žáci pokračují v práci ve skupinách. Budou se společně zamýšlet, co je příčinou a co naopak důsledkem určitých historických dějů. Učitel jim rozdá list s tabulkou, ve které bude uvedeno několik událostí. Úkolem žáků bude zaznačit v tabulce vztahy mezi jevy. Pokud se bude jednat o příčinu (první jev je příčinou následného), dají tam šipku v tomto směru.

Pokud bude první jev důsledkem druhého, pak použijí šipku v opačném směru.

Seznámení s novými plodinami		Rozvoj pěstování nových plodin v Evropě	Rozšíření obchodu s předměty denní potřeby		Potřeby osadníků v Novém světě
Pokles ceny drahých kovů		Příliv drahých kovů z Ameriky	Vybíjení domorodého obyvatelstva		Růst moci dobovačných evropských států

Do dalších čtyř polí (řádek č. 3 a 4) vytvořte z nabídky vhodné dvojice jevů a zaznačte vztahy mezi nimi.

Kryštof Kolumbus pracuje pro Isabelu Kastilskou, Nový věk (novověk), Vysoké výdaje na přepych dvora a války, Rozvoj země, Zaostávání země, vzestup Španělska jako námořní velmoci, Investice do obchodu a rozvoje techniky, objevení Ameriky 1492

Do posledního řádku (č. 5) vymyslete další dva jevy, které jsou vůči sobě v souvislosti, ač příčinou či následkem.

Poté proběhne kontrola a reflexe formou řízené diskuse.

REFLEXE:

Probíhá během aktivity formou diskuse, vystoupení mluvčích pracovních skupin.

SLAVNÉ DNY

PŘÍBĚHY, KTERÉ PSALY HISTORII

Zpracovala: Mgr. Jana Třetinová